

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI

**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM ȘI EVALUARE
ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

TEZELE CU SUBIECT UNIC

**PROGRAMA
PENTRU LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**

- CLASA A VII-A -

Aprobată prin O.M.E.C.T.nr. ____/____

2008-2009

I. PRECIZĂRI

Prezenta programă pentru tezele cu subiect unic la disciplina limba și literatura română vizează obiectivele de referință din **programa școlară revizuită pentru clasa a VII-a** (aprobată prin Ordinul M.E.C.T. nr. 4713/ 07.07.2008), referitoare la *capacitatea de receptare a mesajului scris* și la *capacitatea de exprimare scrisă*, în diferite situații de comunicare. Subiectele pentru teze vor fi în acord cu *obiectivele de referință*, cu *activitățile de învățare* și *conținuturile* din această programă școlară, care intră în vigoare în anul școlar 2008-2009. În tabelul de mai jos, sunt incluse exemple de sarcini de lucru/ cerințe care pot apărea în tezele cu subiect unic pentru limba și literatura română.

Prin tezele cu subiect unic, în evaluarea unităților de conținut care privesc domeniul **limba română** se are în vedere *viziunea comunicativ-pragmatică, abordarea funcțională și aplicativă* a elementelor de construcție a comunicării, cu accent pe identificarea rolului acestora în construirea mesajelor și pe utilizarea corectă și adecvată în propria exprimare scrisă. Sarcinile de lucru vizează exerciții de tip analitic (de recunoaștere, de grupare, de motivare, de descriere, de diferențiere) și de tip sintetic (de modificare, de completare, de exemplificare, de construcție), de evidențiere a valorilor stilistice, a aspectelor ortografice și de punctuație, în situațiile care impun o asemenea abordare.

În evaluarea unităților de conținut ale domeniului *lectură*, sarcinile de lucru implică cerințe care privesc *înțelegerea unui text dat, literar* (identificarea ideilor principale, a unor trăsături generale și particulare ale textului și exprimarea unui punct de vedere asupra acestora etc.) sau *nonliterar*, precum și redactarea de către elev a unor compuneri vizând scrierea despre un text dat (rezumat, caracterizare de personaj). De asemenea, sarcinile de lucru vor avea în vedere competențele de redactare a unor texte descriptive, narrative și dialogate, precum și a unor texte care presupun exprimarea motivată a unei atitudini/ a unei opinii proprii.

Pentru obiectivele de referință care privesc capacitatea de receptare și de producere a mesajelor orale, profesorii vor organiza activități specifice și vor realiza evaluarea de parcurs a acestora.

II. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ DIN PROGRAMĂ ȘCOLARĂ ȘI EXEMPLE DE SARCINI DE LUCRU

3. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului scris

Obiective de referință	Exemple de sarcini de lucru corespunzătoare activităților de învățare și conținuturilor din programă
3.1 să citească o varietate de texte literare sau nonliterare, demonstrând înțelegerea sensului acestora	<ul style="list-style-type: none">- identificarea diferențelor dintre textele literare și nonliterare- identificarea semnificațiilor unor texte literare și nonliterare, în vederea comentării sensului lor global
3.2 să recunoască modalitățile specifice de organizare a textului epic și procedeele de expresivitate în textul liric	<ul style="list-style-type: none">- identificarea structurii textelor epice și lirice: structuri în textele epice (timp, spațiu, acțiune, personaje; modalități de caracterizare a personajelor¹) și lirice (concordanța dintre forma fonetică și grafică a poeziei și ideea transmisă de aceasta)- identificarea măsurii, a tipurilor de rimă și de ritm învățate (iambic și trohaic)- identificarea și explicarea rolului unor procedee de expresivitate artistică (epitet, comparație, repetiție, enumerație, hiperbolă, metaforă, antiteză; repetiția fonetică - aliterația)- identificarea trăsăturilor specifice ale <i>genului epic</i> și <i>liric</i> în diferite texte literare, la prima vedere, sau în textele studiate, aparținând următoarelor specii literare: nuvela, imnul

¹ Conținuturile marcate cu bold în prezenta programă pentru tezele cu subiect unic vor fi evaluate în semestrul al II-lea

Obiective de referință

Exemple de sarcini de lucru corespunzătoare activităților de învățare și conținuturilor din programă

3.3 să sesizeze corectitudinea și valoarea expresivă a categoriilor gramaticale ² și lexicale învățate, într-un text citit	- identificarea și utilizarea mijloacelor de îmbogățire a vocabularului (derivarea, compunerea, schimbarea valorii gramaticale sau conversiunea)- identificarea și utilizarea relațiilor de sinonimie, antonimie, omonimie și polisemie studiate- explicarea sensului unor paronime și utilizarea lor corectă într-un context dat- sesizarea schimbării semnificației unor cuvinte în funcție de contextul în care apar- identificarea și explicarea pleonasmului- sesizarea rolului utilizării categoriilor morfologice și sintactice² într-un text și a valorii expresive a categoriilor gramaticale și lexicale învățate- sesizarea rolului semnelor ortografice și de punctuație din textul dat

4. Dezvoltarea capacității de exprimare scrisă

Obiective de referință

Exemple de sarcini de lucru corespunzătoare activităților de învățare și conținuturilor din programă

4.1 să-și exprime, în scris, opinii și atitudini	- redactarea nuanțată, în raport cu structura și cu motivațiile personale, a unui text- motivarea opțiunilor pentru idei, fapte, întâmplări, personaje, atitudini etc., selectate din textul dat sau utilizate în propriile compuneri
4.2 să utilizeze corect și nuanțat categoriile semantice învățate	- utilizarea în contexte diferite a sinonimelor, a antonimelor, a omonimelor și a paronimelor
4.3 să organizeze secvențele textuale în funcție de o cerință specifică	- dispunerea în pagină a diferitelor texte- structurarea unui text în secvențe distincte, în funcție de tipul acestuia (rezumatul, caracterizarea unui personaj, comentarea unor secvențe din textele studiate sau a titlului unui text; compuneri narative, descriptive, informative; cererea)- scrierea îngrijită, lizibilă și corectă a textelor

² Pentru **obiectivele de referință 3.3 și 4.4**, la teza cu subiect unic pe semestrul I se vor avea în vedere *noțiunile de fonetică* (actualizare), *lexicul* (actualizare; noțiuni nou studiate) și doar acele elemente de morfosintaxă (actualizate prin studiul la clasă al textelor-suport, până la data susținerii tezei), necesare redactării corecte a diferitelor tipuri de texte/ de compuneri; domeniul *Morfosintaxa* (capitolul *Conținuturi. Elemente de construcție a comunicării: 3.4.1 – 3.4.5*) va fi evaluat pe semestrul al II-lea

Obiective de referință

Exemple de sarcini de lucru corespunzătoare activităților de învățare și conținuturilor din programă

- 4.4 să utilizeze corect **flexiunea nominală și verbală²** în textul scris, precum și semnele ortografice și de punctuație
- 4.5 să redacteze texte diverse, folosind diferite modalități pentru realizarea expresivității textului
- utilizarea corectă a **părților de vorbire flexibile și neflexibile** în textele redactate
 - construirea corectă și expresivă a unui text din punct de vedere sintactic
 - **utilizarea adecvată a formelor verbale prin raportare la cronologia faptelor relatate**
 - utilizarea conectorilor adecvați la nivelul propoziției și al frazei
 - **folosirea unor grupuri verbale și nominale pentru a spori expresivitatea comunicării**
 - **ortografierea unor structuri verbale și nominale; reformularea unor enunțuri care conțin erori de natură morfologică și sintactică**
 - utilizarea corectă a semnelor de ortografie și de punctuație
 - identificarea ideilor/ unor idei principale într-un text la prima vedere și relaționarea idee principală – idee secundară; rezumarea unui text literar
 - identificarea unor trăsături ale personajelor din texte la prima vedere și a **modalităților de caracterizare; caracterizarea unui personaj**
 - realizarea unor descrieri prin ordonarea detaliilor în funcție de propriile percepții/ propria imaginație (obiecte, tablouri din natură, fenomene; **persoane sau personaje considerate drept modele**)
 - redactarea unor compuneri **narative**, descriptive și **dialogate**, în care să valorifice categoriile semantice și **gramaticale** învățate; inserarea dialogului în compuneri
 - construirea unor scurte **povestiri**
 - comentarea unei/ unor secvențe din textele studiate
 - comentarea semnificației/ semnificațiilor titlului
 - **redactarea unor cereri în diferite scopuri**